Raadsvoorstel

Zaaknummer: 70228-2025 /

Onderwerp: Herijken afvalstoffenheffing

Auteur	:	Hiltja Hoff
Domein/team	:	Ruimte / Groene leefomgeving
E-mail	:	Hiltja.Hoff@gemeentemaashorst.nl
Port.	:	J.P.A. van den Heuvel

Effect op de begroting

☒Ja ☐Nee

Onderwerp
Herijken afvalstoffenheffing

Voorstel

1. De afvalexploitatie aan te passen aan de stijgende inzamelkosten.
2. Het financiële nadeel van €279.000 in 2025 te onttrekken uit de voorziening egalisatie afvalstoffenheffing.
3. Het financiële nadeel van €601.500 vanaf 2026 te dekken door een verhoging van de afvalstoffenheffing.
4. De kosten en opbrengsten van textiel vanaf 2027 te begroten.
5. Begrotingswijzigingen 22 van 2025 en 6 van 2026 vast te stellen

Inleiding
De gemeenteraad stelt jaarlijks de heffingen in de gemeente vast, zo ook de afvalstoffenheffing..
De afvalstoffenheffing wordt gebruikt om alle kosten te dekken van het ophalen en verwerken van al het huishoudelijk afval aan huis, in de wijk en van de milieustraat. In Maashorst is de afvalstoffenheffing 100% kostendekkend en wordt een vaste afvalstoffenheffing gespecificeerd naar een- en meerpersoonshuishoudens geheven.

Afgelopen jaren zijn de kosten voor personeel, materieel, brandstof en schades in Nederland flink gestegen, en vinden die nu in Maashorst zijn weerslag in de inzameltarieven. Met de nieuwe inzamelcontracten vanaf 2024 en 2025 zijn de inzamelkosten voor de gemeente gestegen. Ook is Maashorst sinds 2025 verplicht om textiel gescheiden in te zamelen en moeten de kosten en opbrengsten begroot worden vanaf 2027. Deze veranderingen vragen om een herijking van de afvalstoffenheffing.

Beoogd effect

Het borgen van voldoende inkomsten voor de inzameling en verwerking van huishoudelijke afvalstoffen, inclusief de uitvoering van de wettelijke verplichting tot gescheiden inzameling van textiel.

Argumenten

1.1 *De exploitatie niet meer aansluit bij de werkelijkheid.*

De jaarlijkse indexeringen van tarieven blijken onvoldoende te zijn geweest om de flinke stijgingen in lonen, brandstof- en materiaalkosten van afgelopen jaren te dekken. Ook zorgen schade aan voertuigen en installaties door steeds vaker voorkomende afvalbranden (bijvoorbeeld batterijen of lachgascilinders) voor extra kosten.
Met het vernieuwen van de inzamelcontracten in 2024 en 2025, om de afvalinzameling te uniformiseren, hebben de inzamelaren hun tarieven flink verhoogd. De huidige afvalexploitatie sluit niet meer aan bij deze werkelijkheid.

De begrotingswijzigingen 2025 en 2026 zorgen ervoor dat de afvalbegroting weer aansluit bij de werkelijke uitgaven en inkomsten en is een aanvulling op de onlangs vastgestelde programmabegroting 2026.

2.1 De voorziening Afvalstoffenheffing toereikend is.

Stijgende kosten en bijstelling van de inkomsten resulteren in een totaal nadelig effect van €279.000 (zie onderstaande tabel) in 2025. Deze extra kosten worden ten laste gebracht van de Voorziening Afvalstoffenheffing.

- Sinds de vorige contracten in 2017 zijn de prijzen van brandstof, personeel, materieel en kosten door schades flink gestegen. Met de nieuwe inzamelcontracten van restafval, GFT+E, glas en PBD stijgen de inzameltarieven in 2025 tussen de 30 en 65%.
- Door de overgang van twee naar één milieustraat dalen de personeels- en verwerkingskosten in 2025 met 17%.
- De begrote poortinkomsten bij de milieustraat vallen ruim 15% lager uit. Deels doordat sommige grondstoffen zoals harde kunststoffen, piepschuim en matrassen afgelopen jaren gratis zijn geworden voor inwoners, deels door de overgang van twee naar één milieustraat, en deels door het jaarlijks indexeren van deze begrotingspost.
- Vanaf 2025 dalen de papieropbrengsten met 45% en de inzamelkosten met 25%. Dit komt doordat de inzamelkosten niet meer per ton worden verrekend maar per huishouden, en dat de marktprijzen voor papier dalen. Het ingezamelde papier bestaat steeds meer uit karton en minder papier.
- In 2025 ontvangen we een verlate en eenmalige nabetaling van €200.000 van Verpact voor de eindafrekening van verpakkingen uit 2021.

3.1 De voorziening Afvalstoffenheffing niet toereikend is.

Stijgende kosten en bijstelling van de inkomsten resulteren in een totaal nadelig effect van €601.500 in 2026. Omdat de Voorziening Afvalstoffenheffing niet toereikend is om alle structurele kosten vanaf 2026 voor langere tijd te kunnen dragen is verhoging van de Afvalstoffenheffing nodig.
Naast de blijvende veranderingen vanaf 2025, zorgt een nieuw contract voor de milieustraat voor een minder sterke daling in de personeels- en verwerkingskosten in 2026 (7%).

Om de afvalstoffenheffing kostendekkend te maken, wordt voorgesteld om de heffing in 2026 met 9,5% te verhogen: voor éénpersoonshuishoudens van €209,47 naar €224,29 en voor

meerpersoonshuishoudens van €279,74 naar €299,54.

3.2 Uitgangspunt is dat de afvalstoffenheffing kostendekkend is.
Het uitgangspunt van de begroting en het bestuursakkoord is dat de afvalstoffenheffing 100% kostendekkend is. Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) geeft aan dat de afvalstoffenheffing maximaal 100% kostendekkend mag zijn en deze inkomsten alleen gebruikt mogen worden voor kosten die direct samenhangen met huishoudelijk afval.

4.1 De kosten en opbrengsten van textiel nog geen deel uitmaken van de begroting.
De kosten en opbrengsten van het inzamelen van textiel zijn nu ondergebracht bij de huidige inzamelaren van textiel. Het 1op1 gunnen aan Caritas van een deel van de inzameling en het aanbesteden van het resterende deel kan pas als de kosten (geraamd op € 107.500) en opbrengsten (€ 82.500) door de raad zijn begroot

Kanttekeningen

3.1 De afvalstoffenheffing stijgt met een kleine 9,5%.
Veel gemeenten hebben de afgelopen jaren hun afvalstoffenheffing al verhoogd om de kosten van afvalinzameling te dekken. In Nederland bedroeg de gemiddelde heffing in 2024 €346 en in 2025 €364. Bijvoorbeeld in Oss, Best, Weert en Veldhoven (gemeenten die net als Maashorst nog met een vast tarief werken) liggen de tarieven in 2025 tussen de €328 en €389. Zij hebben hun stijgende kosten al vanaf 2023 moeten verrekenen met een hogere afvalstoffenheffing. Maashorst kon het nog uitstellen tot 2026.
De voorgestelde heffing in Maashorst van €299,52 voor meerpersoonshuishoudens en €224,89 voor éénpersoonshuishoudens is daarmee vergeleken nog laag.

3.2 Komende jaren worden meer kostenstijgingen verwacht.
Al een tijdje is er landelijk sprake van CO_2-heffing en krijgt de afvalbranche vanaf 2027 ook een plastic-heffing. De verwachting is dat hierdoor ook de verwerkingskosten in de toekomst flink gaan stijgen. We houden de ontwikkelingen in de gaten. Als het nodig is, is te overwegen om de tarieven op de milieustraat te verhogen, of een nieuwe herijking van de afvalstoffenheffing.

Financiën

De opbrengsten uit de Afvalstoffenheffing mogen uitsluitend worden gebruikt voor de bijbehorende kosten. Deze heffing is maximaal kostendekkend.

Afvalexploitatie 2025:
Stijgende kosten en bijstelling van de inkomsten resulteren in een totaal nadelig effect van €279.000 (zie onderstaande tabel), voor jaarschijf 2025. Deze extra kostenpost wordt ten laste gebracht van de Voorziening Afvalstoffenheffing

Afvalexploitatie vanaf 2026:
Stijgende kosten en bijstelling van de inkomsten resulteren in een totaal nadelig effect van €601.500 (zie onderstaande tabel), voor jaarschijf 2026. Omdat de Voorziening Afvalstoffenheffing niet toereikend is om alle structurele kosten vanaf 2026 te kunnen dragen is verhoging van de Afvalstoffenheffing benodigd.

De aanvullende stijging door de inzameling textiel vanaf 2027 van €24.900 wordt ten laste gebracht van de Voorziening Afvalstoffenheffing. Dit aanvullende nadeel kan wel gedekt worden vanuit de Voorziening Afvalstoffenheffing.

Verandering in de baten en lasten					
Omschrijving	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Kosten	382.000N	515.500N	623.000N	623.000N	623.000N
Opbrengsten	103.000N	86.000N	3.400N	3.400N	3.452N
Totaal effect van het voorstel	279.000N	601.500N	626.400N	626.568N	626.568N

Tarieven afvalstoffenheffing		
	2025	**2026 (nieuw tarief)***
éénpersoonshuishouden	204,96	224,28
meerpersoonshuishouden	273,72	299,52

*Nieuw tarief is incl. 2,2% indexatie

Duurzame ontwikkeling

Participatie
nvt

Communicatie
Gecombineerde communicatie van alle gemeentelijke belastingen en heffingen die in december aan de raad voorliggen.

Vervolg
- Komende jaren monitoren we de prijsontwikkelingen rondom CO_2-heffing en plastic-heffing. Bij noodzaak wordt een herijking van de afvalstoffenheffing opnieuw voorgelegd.

- In 2027 wordt de afvalinzameling geëvalueerd en maakt de financiële situatie deel uit van deze evaluatie.

Bijlagen die onderdeel uitmaken van het besluit

1. Begrotingswijziging 22 van 2025
2. Begrotingswijziging 6 van 2026

Bijlagen ter informatie

1. nvt

Maashorst, 11 november 2025

Burgemeester en wethouders van gemeente Maashorst,

de secretaris,	de burgemeester,
J.A.G.M. van Aaken	J.A. van der Pas